

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในบทนี้จะได้นำเสนอวิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือ การรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัญหากระบวนการบริหารการศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยผู้บริหารที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ การบริหารการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย
  - 1.1 ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จากโรงเรียนทั้งหมด 118 โรงเรียน จำนวน 118 คน
  - 1.2 ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนทั้ง 4 ฝ่าย คือ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายธุรการ ฝ่ายปกครอง และฝ่ายบริการ จากโรงเรียนทั้งหมด 118 โรงเรียน จำนวน 472 คน
รวมประชากร 590 คน
3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
ผู้วิจัยได้สุ่มกลุ่มตัวอย่างมา 92 โรงเรียน และในแต่ละโรงเรียนที่เป็นตัวอย่าง ทั้ง 92 โรงเรียนนั้น ได้นำผู้บริหาร และผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนทั้ง 4 ฝ่าย (ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายธุรการ ฝ่ายปกครอง และฝ่ายบริการ) รวม 5 คนมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง
รวมกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 460 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 กระบวนการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และปลายเปิด (Opened-ended)

ตอนที่ 3 ปัญหากระบวนการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา หลักการ แนวคิด แนวปฏิบัติ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะทำการวิจัย เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม
2. ร่างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดที่ได้ศึกษา และตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
3. สร้างแบบสอบถาม นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข
4. นำแบบสอบถาม เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาและตรวจความแม่นยำของเนื้อหา และความถูกต้องในการใช้ภาษา
5. นำแบบสอบถาม จากผู้ทรงคุณวุฒิมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ต่อจากนั้นจึงปรับเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์
6. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ทำหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัย จากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปยังกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขอให้ออกหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยไปยังโรงเรียนต่าง ๆ ที่เป็นตัวอย่างในการวิจัย

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม บรรจุซองติดแสตมป์จำหน่ายถึงผู้วิจัย ส่งทางไปรษณีย์ พร้อมกำหนดระยะเวลา โดยประมาณในการส่งแบบสอบถามคืนกลับ เมื่อครบกำหนดเวลา ผู้วิจัยได้ทำหนังสือและโทรศัพท์ติดตาม และแบบสอบถามบางส่วนนั้นผู้วิจัยได้ติดต่อขอรับคืนด้วยตนเอง

3. ส่งแบบสอบถามจำนวน 460 ฉบับ ไปยังโรงเรียน 92 โรงเรียน ได้รับคืนและใช้เป็นแบบสอบถามในการวิจัย จำนวน 399 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 86.74 ของกลุ่มตัวอย่าง ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามตำแหน่งและตามจำนวนที่มีอยู่จริง เทียบกับจำนวนที่ส่งแบบสอบถามคืน

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนแบบสอบถาม		
	ส่งไป	ได้รับคืน	ร้อยละ
ผู้บริหาร	92	80	86.96
ผู้ช่วยผู้บริหาร	368	319	86.68
รวม	460	399	86.74

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ ส่วนแบบสอบถามปลายเปิดนั้นไม่มีผู้ตอบ

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหากระบวนการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) วิเคราะห์โดยหาค่ามัธยเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของค่าตามแต่ละข้อ เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยกำหนดค่าคะแนน ดังนี้

ระดับปัญหาน้อยที่สุด	เทียบคะแนน	1
ระดับปัญหาน้อย	เทียบคะแนน	2
ระดับปัญหาปานกลาง	เทียบคะแนน	3
ระดับปัญหามาก	เทียบคะแนน	4
ระดับปัญหามากที่สุด	เทียบคะแนน	5

โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ยในช่วงคะแนน ดังนี้

1.00 – 1.49	หมายถึง	ระดับปัญหาน้อยที่สุด
1.50 – 2.49	หมายถึง	ระดับปัญหาน้อย
2.50 – 3.49	หมายถึง	ระดับปัญหาปานกลาง
3.50 – 4.49	หมายถึง	ระดับปัญหามาก
4.50 – 5.00	หมายถึง	ระดับปัญหามากที่สุด

(ที่มา : ประคอง กรรณสูต, 2538: 77)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย